

Jeżeli u członków organizacji producentów wystąpiła siła wyższa, np. przymrozki wiosenne, możliwe jest podejmowanie przez organizację producentów działań zapewniających realizację dostaw i właściwe funkcjonowanie, co z kolei zapewni wywiązywanie się ze zobowiązań zawartych w umowach handlowych na dostawy produktów.

Za **siłę wyższą** mogą zostać uznane zdarzenia, które są **niezależne od organizacji producentów** i powodują znaczący spadek wartości produkcji sprzedanej. Zgodnie z przepisami UE i krajowymi, za siłę wyższą uznaje się m.in.:

- **poważne klęski żywiołowe** lub poważne zdarzenia pogodowe powodujące duże szkody w gospodarstwie (tj. huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawina, **susza**, ujemne skutki przezimowania, **przymrozki wiosenne**);
- zniszczenie budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
- ognisko choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecność agrofaga roślin dotykające cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;
- wyłączenie całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wyłączenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku;
- śmierć beneficjenta lub jego długotrwałą niezdolność do wykonywania zawodu,
- szkody wyrządzone przez pożar,
- szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta.

Zgodnie z uregulowaniami w przedmiotowym zakresie w polskim prawodawstwie **spadek wartości produkcji sprzedanej** organizacji producentów owoców i warzyw uznaje się za uzasadniony w przypadku gdy wystąpił z przyczyn niezależnych od tej organizacji, jeżeli jest on bezpośrednio spowodowany wystąpieniem szkód:

1) powstałych wskutek:

- a) huraganu,
- b) powodzi,
- c) deszczu nawalnego,
- d) gradu,
- e) pioruna,
- f) obsunięcia się ziemi,
- g) lawiny,
- h) suszy,
- i) **ujemnych skutków przezimowania,**
- j) **przymrozków wiosennych**

— w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 251);

2) spowodowanych przez pożar;

3) wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny.

Wystąpienie spadku wartości produkcji sprzedanej organizacji producentów owoców i warzyw, z przyczyn niezależnych od tej organizacji, spowodowanego przez okoliczności, o których mowa powyżej w:

a) pkt 1 - potwierdza się na podstawie:

- a. protokołu oszacowania szkód, sporządzonego przez komisję, o której mowa w art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. *o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*, lub
- b. dokumentu stwierdzającego wystąpienie szkody w uprawach rolnych lub płodach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, ilość lub wartość płodów rolnych, sporządzonego

przez zakład ubezpieczeń, z którym producent owoców lub warzyw będący członkiem organizacji producentów owoców i warzyw lub organizacja producentów owoców i warzyw, zawarli umowę ubezpieczenia, lub

- c. pisemnego oświadczenia, złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia — w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej:
 - producenta o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony taki stan, lub
 - organizacji producentów owoców i warzyw o przechowywaniu, magazynowaniu lub przygotowywaniu do sprzedaży owoców i warzyw lub położeniu siedziby, budynków lub budowli przeznaczonych do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców lub warzyw do sprzedaży na obszarze, na którym został wprowadzony taki stan;
- b) pkt 2 - potwierdza się na podstawie zaświadczenia o wystąpieniu pożaru, wydanego przez właściwego ze względu na miejsce wystąpienia zdarzenia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, w przypadku gdy w akcji ratowniczej uczestniczyły jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- c) pkt 3 - potwierdza się na podstawie protokołu oględzin lub ostatecznego szacowania szkody, sporządzonego przez upoważnionego przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego lub inne podmioty uprawnione do szacowania szkód łowieckich na podstawie przepisów prawa łowieckiego.

W przypadku gdy komisja, o której mowa powyżej w pkt a) lit. a, nie została powołana oraz uprawy lub płody rolne nie zostały objęte umową ubezpieczenia, spadek wartości produkcji sprzedanej potwierdza się na podstawie pisemnego oświadczenia producenta lub organizacji producentów owoców i warzyw o wystąpieniu szkody, złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia oraz sporządzonego zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie internetowej administrowanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, potwierdzonego przez dwóch świadków, którzy:

- 1) nie są domownikami producenta w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników - w przypadku złożenia oświadczenia przez producenta;
- 2) nie są członkami organizacji producentów owoców i warzyw - w przypadku złożenia oświadczenia przez uznaną organizację producentów owoców i warzyw.

Zakwalifikowanie spadku wartości produkcji sprzedanej jako wynikającego z siły wyższej jest możliwe wyłącznie po uprzednim zgłoszeniu zdarzenia oraz właściwym udokumentowaniu przez organizację producentów. Zgłoszenia dokonuje się w możliwie najkrótszym terminie od dnia, w którym zdarzenie miało miejsce.

Dokumentacja przedstawiona przez organizację musi w sposób jednoznaczny wskazywać skalę poniesionych szkód, w szczególności poprzez wykazanie wielkości plonów, które nie zostały uzyskane w związku z zaistniałym zdarzeniem. Informacje te powinny wynikać wprost z przedłożonych do ARiMR dokumentów, tak aby możliwe było obiektywne ustalenie wpływu siły wyższej na poziom produkcji sprzedanej.